

Gen.dyw.dr inż. Tadeusz JEMIOŁO

NAUKA I TECHNIKA W OBLCZU NOWYCH UWARUNKOWAŃ
SYSTEMU OBRONNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

/Wykład inauguracyjny roku akademickiego 1990-1991/

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

05-001474-009-0

NAUKA I TECHNIKA W OBLICZU NOWYCH UWARUNKOWAŃ
SYSTEMU OBRONNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

/wykład inauguracyjny/

"Jeżeli szkoły są dobre, ojczyznę czeka nadzieja powodzenia i pewne zbawienie, jeżeli złe, obawa i niechybna zguba".

Ta sentencja profesora Akademii Krakowskiej Szymona Marycjusza żyjącego w XVI wieku jest wyjątkowo trafna i ciągle aktualna.

Wiedza historyczna oraz doświadczenia współczesne wykazują, że postęp cywilizacyjny pozostaje w dużej zależności od rozwoju nauki i techniki. To właśnie rezultaty badań naukowych, znajdujące zwłaszcza zastosowanie praktyczne, były przyczyną i wyznaczały tempo osiągania przez narody coraz to wyższego poziomu rozwoju społecznego, gospodarczego i kulturalnego. Jeśli dziś obserwuje się znaczne dysproporcje w zasobności materialnej i poziomie życia różnych cywilizacji i państw, to stan ten jest spowodowany, obok uwarunkowań obiektywnych, także, a może przede wszystkim, skutecznością badań naukowych. Skuteczność ta wyraża się szybkimi wdrożeniami nowych rozwiązań i pomysłów.

Przez analogię, i w ścisłym związku z szeroko rozumianym postępowaniem cywilizacyjnym, można rozpatrywać i oceniać osiągnięty poziom rozwoju sztuki i techniki wojowania. Nowe koncepcje prowadzenia walki zbrojnej rzucają wyzwanie nauce i technice, a także odwrotnie: nauka i technika determinuje możliwe do przyjęcia rozwiązania organizacyjne i taktyczno-operacyjne. Obecnie w naszym kraju zaistniało takie sprzężenie zwrotne w układzie: nauka i technika a system obrony państwa.

Przyjęte nowe ustalenia doktrynalne spowodowały, że system obronny RP ulega radykalnym zmianom. Generują one liczne zadania naukowe, które trzeba jak najszybciej podjąć i rozwiązać.

Ma zatem nauka do spełnienia, w eksponowanym obszarze badań, niezwykle ważną rolę. Od niej bowiem w dużym stopniu zależy, jaki ostatecznie model systemu obronnego zostanie przyjęty i wdrożony oraz jaka będzie tego systemu skuteczność i niezawodność.

W wykładzie inauguracyjnym skoncentruję się na problematyce, której wiele uwagi poświęcił również minister obrony narodowej, pan admirał Piotr Kołodziejczyk.

Dla jasności i precyzji wywodu przypomnę, że temat wykładu brzmi: "Nauka i technika w obliczu nowych uwarunkowań systemu obronnego Rzeczypospolitej Polskiej".

Z tematu wynika, że przedmiotem rozważań powinny być przede wszystkim trzy, uszeregowane logicznie, problemy. Ich rozpatrzenie pozwoli uzyskać wiedzę w miarę pełną i praktycznie przydatną.

Ważnym problemem, stanowiącym jednocześnie pierwsze zagadnienie wykładu, jest ogólna charakterystyka systemu obronnego państwa i dokonujących się w nim przeobrażeń.

Przybliżenie tego systemu umożliwi nasycenie treścią kolejnego zagadnienia, którego istota sprowadza się do określenia wymagań stawianych nauce i technice w związku z nowymi potrzebami obronnymi.

W zagadnieniu trzecim wyeksponowane zostaną możliwości i sposoby wykorzystania nauki i techniki w procesie doskonalenia systemu obronnego. Jako integralną część tego zagadnienia

potraktuję rolę Akademii Obrony Narodowej w tworzeniu teorii nauk wojskowych i jej uczestnictwo w pracach na rzecz budowy narodowego systemu obronnego. System ten został scharakteryzowany w dokumencie pt. "Doktryna obronna RP", uchwalonym i wydanym na początku bieżącego roku. Przedstawiono w nim generalne kierunki polskiej polityki obronnej, obowiązującej organa państwowe, podmioty gospodarcze, organizacje społeczne i zawodowe oraz każdego obywatela. Przewartościowaniu uległy poglądy na zagrożenie militarne w Europie, na istotę i charakter ewentualnej wojny, a także na system obronny państwa - jego przeznaczenie, zadania i części składowe. W konsekwencji nowego podejścia do systemu obronnego, w dokumentach i wypowiedziach oficjalnych oraz w licznych wystąpieniach i publikacjach pojawiły się i zajęły trwałe miejsce takie pojęcia, jak: "niezbędna wystarczalność obronna", "przystosowanie struktur militarnych do rzeczywistych potrzeb obronnych", "niekonfrontacyjny model zbiorowego bezpieczeństwa", "jednoznacznie obronny charakter sił zbrojnych", "bezpieczeństwo narodowe", "armia mniejsza ale sprawniejsza" itp.

Radykalna zmiana koncepcji polityczno-militarnej spowodowała potrzebę gruntownej przebudowy systemu obronnego. W krótkim czasie nastąpiły, zapewne dawniej niewyobrażalne, procesy restrukturyzacyjne sił zbrojnych - podstawowego ogniwa systemu obronnego.

Celem tego skomplikowanego zamierzenia, które manifestuje się każdego niemal dnia w postaci konkretnych i coraz szerzej wdrażanych rozwiązań restrukturyzacyjnych, jest stworzenie armii liczebnie mniejszej, ale prężnej, zwartej, dysponującej nowoczesnym wyposażeniem i uzbrojeniem, gotowej skutecznie

realizować zadania wynikające z doktryny obronnej RP. Istota zmian w systemie obronnym państwa polega na dokonywaniu przekształceń obowiązujących jeszcze do niedawna struktur obronno-zaczeptych w struktury o charakterze wybitnie obronnym. Nie jest to jednoznaczne tylko ze zmniejszeniem stanów etatowych, tam bowiem, gdzie okaże się konieczny i uzasadniony względami obronnymi, może zachodzić także proces odwrotny, tzn. zwiększenie i rozbudowa określonych jednostek organizacyjnych. Jest rzeczą oczywistą, że muszą być przy tym zachowane odpowiednie proporcje pomiędzy dwoma czynnikami: "zmniejszenia" i "rozbudowy" sił zbrojnych - przy jednoczesnym preferowaniu pierwszego. Wytyczną do racjonalnych działań w tym przypadku powinno być poszukiwanie możliwie najkorzystniejszych relacji w układzie "koszt-efekt". Dewiza ta i bezwzględna konieczność jej stosowania wynika z prostej przesłanki obiektywnej: wielkość armii zależy wprost od prawdopodobnych zagrożeń, ale musi być także podporządkowana ekonomicznym możliwościom kraju. W związku z tym, że są one obecnie niewielkie, przyrostu mocy obronnej poszukuje się głównie w czynnikach jakościowych i organizacyjnych, a nie ilościowych.

Dokonywane zmiany restrukturyzacyjne są ewidentne i niepodważalne. Nie stworzono jednak dotychczas w pełni docelowego modelu systemu obronnego państwa. Trzeba podkreślić, że model ten we wszystkich dziedzinach jest jednoznacznie określany. Rozwiązania w tym zakresie nadal mają charakter dyskusyjny, bez pożądanej podbudowy naukowej - teoretycznej i praktycznej. Także "Doktryna obronna RP", choć obowiązująca zaledwie siedem miesięcy, nie może być uznana za dokument "zamknięty" i przystający w pełni do zmieniającej się sytuacji polityczno-militarnej.

Można przypuszczać, że w zmodyfikowanej doktrynie wojennej przyjmie się zupełnie inny pogląd na zagrożenie militarne kraju. Prawdopodobnie zostanie jeszcze bardziej wyeksponowany jej wybitnie narodowy charakter. Dokument opisujący ją może ponadto zawierać szerszą wykładnię różnorodnych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania państwa i systemu obronnego. Mogą w nim być także uwzględnione niezwykle istotne współcześnie problemy ekonomiczne systemu oraz pokojowe i wojenne zagrożenia ekologiczne państwa. Potrzeba zwięzłego ujęcia treści dokumentu sugeruje, że powinien on mieć odpowiednio szeroką i naukowo uzasadnioną podbudowę teoretyczną.

PROSZĘ PANSTWA!

Z przedstawionych rozważań wynika, że system obronny RP ulegać będzie dalszym zmianom. Sprowadzą się one głównie do doskonalenia istniejących oraz wypracowywania nowych rozwiązań organizacyjnych, taktyczno-operacyjnych i technicznych. Rozwiązania te nie mogą być przypadkowe i oparte tylko na intuicji. Istnieje zatem obiektywna potrzeba, aby decyzje dotyczące przyszłego kształtu systemu obronnego zostały poprzedzone wszechstronnymi badaniami naukowymi. Rezultaty badań powinny umożliwić wybranie rozwiązań racjonalnych, uwzględniających specyficzne cechy przygotowania i prowadzenia działań obronnych na obszarze kraju.

Wobec nauki szeroko rozumianej, w tym także nauk wojskowych, można sprecyzować określone wymagania w świetle potrzeb doskonalenia systemu obronnego państwa. Teoria, jako rezultat badań naukowych, powinna poprzedzać przyjęcie rozwiązań praktycznych i stanowić podstawę do ich wdrożenia. Dlatego pożądana

jest opracowywanie prognoz rozwoju sytuacji w najbliższym otoczeniu naszego państwa, a także przewidywanie przeobrażeń w różnych dziedzinach życia - politycznej, społecznej, gospodarczej, militarnej - oraz określanie ich wpływu na doktrynę wojenną i system obronny państwa.

Potencjał naukowy, będący do dyspozycji placówek badawczych, zwykle nie odpowiada potrzebom wynikającym z pakietu zadań naukowych. Dlatego też staje się ważne dokonywanie starannej selekcji problemów i tematów oraz koncentrowanie wysiłku badawczego na realizacji zadań najważniejszych.

Już obecnie można stwierdzić, z dużym prawdopodobieństwem trafności przyjętych sądów i ocen, że latotą przebudowy systemu obronnego stanie się reorientacja zadań operacyjnych naszych sił zbrojnych. Należy sądzić, że operacje obronne, prowadzone na obszarze kraju, nie będą miały charakteru regularnych, dużych i uporczywych bitew w zwartym ugrupowaniu. Z istoty doktryny wynika, że ewentualne działania obronne to głównie operacje osłonowe - zarówno lądowe, jak i powietrzne. W ramach tych operacji wzrosnąć niewątpliwie rola manewru, działań rajdowych, desantowoszturmowych, dywersyjnych i przeciwdywersyjnych. Z coraz większą ostrością manifestować będą swoją obecność nowe zagrożenia - choć pozamilitarne, to jednak bardzo niebezpieczne. Mam tutaj na myśli zagrożenia ekologiczne spowodowane "uwolnieniem" toksycznych i promieniotwórczych środków przemysłowych. Zagrożenia te istnieją zawsze, tzn. także w czasie pokojowej działalności społeczeństw, ale stają się szczególnie niebezpieczne i urastają do rangi olbrzymiego problemu w czasie prowadzenia działań wojennych.

Problemem ciągle otwartym jest sprecyzowanie zagrożeń militarnych oraz opracowanie nowej koncepcji systemu obronnego państwa. Istnieje w tym zakresie wiele poglądów, a prezentowane rozwiązania najczęściej nie są poparte rezultatami rzetelnych badań naukowych prowadzonych z uwzględnieniem aspektów historycznych, specyfiki sytuacji współczesnej i prognoz jej rozwoju. Wykazała to dyskusja panelowa na temat: "Problemy obronności RP w warunkach współczesnej sytuacji polityczno-wojskowej w Europie i świecie", która odbyła się w dniu 25.09.br. w naszej uczelni z udziałem przedstawicieli kierownictwa MON, sejmowej komisji obrony narodowej, nauki polskiej i praktyków z dziedziny obronności.

x   x
x

Oto zarysowane w skrócie dylematy nauki widziane przez pryzmat uwarunkowań tworzonego systemu obronnego RP. Wynika z nich jednoznacznie, że Ojczyźnie potrzebny jest zbiorowy wysiłek naukowy. Obronność Polski powinna być nie tylko sprawą sił zbrojnych. Optylizmem napawa fakt coraz większego zainteresowania problemami obronności osób spoza środowiska wojskowego.

Przeobrażenia w systemie obronnym państwa mogą przynieść oczekiwane rezultaty jedynie w wypadku właściwego podejścia do wyposażenia technicznego sił zbrojnych. Pod często używanym zwrotem "armia mała, ale silna i sprawna" kryje się wiele problemów wymagających radykalnych decyzji i rozwiązań. Problemy te można odnieść do szeroko rozumianej sfery organizacyjnej i taktyczno-operacyjnej systemu obronnego, ale dotyczą one także, a może przede wszystkim, techniki wojskowej posiadanej przez

siły zbrojne. Niewystarczającej jakości systemów uzbrojenia nie można nadal rekompensować zwiększaniem wskaźników ilościowych. Dokonywana obecnie restrukturyzacja sił zbrojnych "uderza w ilość", nie przynosząc jednocześnie pożądanej poprawy jakościowej. Problem ten należy dostrzegać i otwarcie o nim mówić, aby w miarę poprawy sytuacji gospodarczej nadrabiać opóźnienia technologiczne.

Nie jest odkrywcze, ale godne zauważenia, że ewentualne starcia zbrojne już współcześnie, a tym bardziej w przyszłości, będą zmaganiem intelektu ludzi i stworzonych przez nich systemów. Małe liczebnie siły zbrojne muszą mieć uzbrojenie zbliżone jakościowo do standardów światowych. Dlatego podstawowym warunkiem wysokiej efektywności systemu obronnego jest nadanie odpowiednio wysokiej rangi sprawom związanym z obronnością. Wyrazem tego może być między innymi zapewnienie stałego wzbogacania wiedzy naukowej i wprowadzania innowacji technicznych. Warto zauważyć, że do niedawna w krajach wysoko rozwiniętych ponad 20% wszystkich wydatków na naukę i technikę przeznaczono na rozwój systemów uzbrojenia i techniki wojskowej, a około 1/4 najlepszych naukowców i inżynierów w skali światowej brało udział w badaniach prowadzonych na potrzeby obronności. Obecne przeobrażenia w polityce światowej i tendencje odprężeniowe spowodują obniżenie tych i innych wskaźników liczbowych. Należy jednak oczekiwać, że wiele dotychczasowych trendów, zwłaszcza dotyczących doskonalenia systemów uzbrojenia i techniki wojskowej, zostanie utrzymanych. Pogłębić się może zainteresowanie tzw. "zaawansowanymi technologiami" oraz dyscyplinami naukowymi stwarzającymi podstawy teoretyczne ich rozwoju.

Dużą rolę w procesie doskonalenia systemu obronnego państwa mają do spełnienia trzy komplementarne dyscypliny naukowe: elektronika, informatyka i telekomunikacja. Dzięki nim stało się możliwe projektowanie cywilnych i wojskowych systemów informatycznych, systemów łączności oraz zautomatyzowanych systemów sterowania. Technologiczne podstawy tych systemów stwarza elektronika, zwłaszcza mikro- i optoelektronika, a więc dyscypliny wiedzy, oparte na wynikach nauk ścisłych, ze szczególnym uwzględnieniem fizyki ciała stałego. Teoretyczne podstawy systemów przetwarzania informacji zawdzięczamy informatyce, której rozwój związany jest z doskonaleniem metod programowania oraz dalszym rozwojem organizacji i architektury systemów komputerowych.

Rzeczonych dyscyplin naukowych przyniósł postęp w dziedzinie sztucznej inteligencji, czego rezultatem jest powstanie inżynierii wiedzy oraz systemów ekspertowych, wspomagających pracę twórczą człowieka, procesy diagnozy i podejmowania decyzji.

Osiągnięto także poważny postęp w dziedzinie telekomunikacji. Krajowe systemy telekomunikacyjne będą mogły spełniać rolę podsystemów globalnej, światowej sieci telekomunikacyjnej. Następuje integracja usług fonicznych i niefonicznych.

W radiolokacji zasadnicze znaczenie ma wykorzystanie technik mikroprocesorowych, anten sterowanych elektronicznie oraz zastosowanie fal milimetrowych i akustycznych fal powierzchniowych.

Zmniejszenie występującej w naszym kraju "luki technologicznej" w prezentowanych dziedzinach wiedzy jest koniecznością wynikającą z pilnych potrzeb społecznych i obronnych.

Wyróżnione wcześniej dyscypliny naukowe nie wyczerpują listy dziedzin wiedzy naukowej i technicznej, których wpływ na obronność jest znaczący i które znajdują się w centrum uwagi czołowych ośrodków badawczych na świecie. Do dziedzin tych należą przede wszystkim: budowa maszyn i robotyka, technologie nowych materiałów, biotechnologia i medycyna, ochrona środowiska i transport, eksploatacja zasobów morskich.

Wpływ postępu uzyskanego w wymienionych dziedzinach wiedzy na obronność jest zróżnicowany: w wielu wypadkach oczywisty i bezpośredni, w innych - pośredni bądź niewielki. Szersze omówienie tych związków i oczekiwanych skutków wykracza poza ramy niniejszego wykładu.

W rozważaniach naszych nie możemy pominąć wpływu na obronność cybernetyki z teorią sterowania, inżynierii systemów i analizy systemowej. Ta ostatnia stanowić może podstawę doskonalenia mechanizmów decyzyjnych i planowania rozwoju obronności. Jej dokonywanie umożliwiają metody optymalizacji, wielowariantowych analiz efektywności systemów organizacyjnych i technicznych, metody analizy ryzyka /szans i zagrożeń/, a także techniki symulacji komputerowej. Dzięki nim można będzie zmniejszyć prawdopodobieństwo nietrafnych decyzji i wyborów.

Jak wynika z dotychczasowych rozważań, w doskonaleniu systemu obronnego państwa mogą uczestniczyć naukowcy reprezentujący różne dziedziny, dyscypliny i specjalności naukowe. Polski - cywilny i wojskowy - potencjał naukowy jest znaczący i w pełni kompetentny do prowadzenia badań podstawowych i stosowanych, których rezultaty mogą być przydatne także dla potrzeb obronności. Ze względów wojskowych, zwłaszcza zaś ekonomicznych, wzrośnie prawdopodobnie zainteresowanie polską myślą techniczną i finalnymi

produktami przemysłu rodzimego. Systemowi obronnemu potrzebne są także polskie oryginalne, niezależne rozwiązania. Można przytoczyć wiele przykładów świadczących o tym, że ten sposób, przynajmniej częściowego rozstrzygnięcia technicznych dylematów naszego systemu obronnego, przy spełnieniu niezbędnych wymagań może mieć duże szanse powodzenia.

W odniesieniu do systemu obronnego RP lansowana jest teza o potrzebie harmonijnego i proporcjonalnego kształtowania wszystkich jego elementów. Tak sformułowana teza nie eliminuje jednak możliwości priorytetowego potraktowania niektórych rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk. Z istoty systemu obronnego wynika, że większą uwagę, wyrażoną położeniem odpowiednio silnych akcentów na skład, organizację, wyszkolenie, a zwłaszcza wyposażenie techniczne, należy zwrócić na siły przewidziane do wykonywania zadań obrony powietrznej, przeciwlotniczej, przeciwpancernej i przeciwdesantowej. Siły te powinny dysponować techniką bojową przydatną przede wszystkim do prowadzenia działań o charakterze obronnym, umożliwiającą zatrzymanie, niedopuszczenie do wtargnięcia lub - gdy to nastąpi - wyparcie poza granice kraju ewentualnego agresora.

Obrona, w stereotypowym rozumieniu, kojarzy się zwykle z zajęciem i uporczywym utrzymywaniem określonego pasa lub rejonu, a więc działaniem jakby statycznym. Wizja współczesnej obrony jest zdecydowanie inna. Jej nieodłącznymi atrybutami są szybkie i gwałtowne zmiany sytuacji, dokonywanie częstych manewrów siłami i środkami, szybkie tempo działań, przeplatanie się działań obronnych i zaczepnych.

Rozważając prowadzenie działań na obszarze kraju mówi się coraz częściej o tzw. obronie manewrowej. Wynika stąd, że charakterystyczny dla manewru ruch jest domeną także działań

obronnych, a nie tylko zaczepnych. Ruch połączony z ogniem stanowi podstawę systemu obrony i decyduje o jej trwałości. Stało się przeto jasne, że technika, znajdująca się w wyposażeniu wojsk lądowych, powinna przede wszystkim zapewnić duże zdolności manewrowe, a także utrzymanie odpowiedniego potencjału ogniowego.

Zadaniem wojsk lotniczych i obrony powietrznej w systemie obronnym państwa jest zapewnienie szczelności osłony obszaru kraju, zwłaszcza zaś niedopuszczenie do prowadzenia rozpoznania i wykonywania przez przeciwnika uderzeń z powietrza na ważne rejonny, obiekty, ludność cywilną i wojska. Z treści i znaczenia przedstawionych zadań wynika jednoznacznie, że ten rodzaj sił zbrojnych powinien zostać wyposażony w najnowocześniejszą technikę lotniczą i naziemną, gwarantującą przede wszystkim prowadzenie skutecznego rozpoznania i niszczenia środków napadu powietrznego, także najnowszej generacji.

W doktrynie obronnej zostały przewartościowane zadania marynarki wojennej. Ten rodzaj sił zbrojnych powinien być przygotowany do uczestniczenia w operacjach obronnych na Morzu Bałtyckim. Szczególnym jego zadaniem jest ochrona i obrona polskiego obszaru morskiego, a także wspieranie wojsk lądowych broniących wybrzeża. W związku z tym technika, w którą jest wyposażony ten rodzaj sił zbrojnych, powinna odpowiadać wymaganiom obrony na morzu, a także zapewnić współdziałanie marynarki w zwalczaniu celów powietrznych atakujących z kierunków nadmorskich.

SZANOWNI PAŃSTWO!

System obronny RP wymaga silnego wsparcia naukowego.

Zmieniająca się, niekiedy w sposób zaskakujący, otaczająca nas rzeczywistość polityczna, społeczna, ekonomiczna i

militarna sprawa, że to, co było dobre wczoraj, nie przystaje do dnia dzisiejszego. Jest zatem obiektywne zapotrzebowanie na prowadzenie badań naukowych, których rezultaty ujawnią najlepsze warianty rozwiązań w różnych sferach funkcjonowania systemu obronnego państwa.

Ważne zadanie mają do spełnienia w tej dziedzinie nauki wojskowe, skutecznie wspierane przez nauki techniczne i humanistyczne. Istnieje pilna potrzeba, i jak nigdy stworzona została możliwość, szerokiego prowadzenia badań interdyscyplinarnych z udziałem nie tylko wojskowych, ale także cywilnych ośrodków naukowo-badawczych. Sprzyja temu, między innymi, zrzucenie kurtyny, która do niedawna sprawiała, że system obronny państwa owiany był mgłą tajemnicy. Dziś dyskutuje się o nim publicznie, jako że sprawą wszystkich Polaków jest zapewnienie bezpieczeństwa narodowego.

Nauka powinna dzisiaj udzielić odpowiedzi na wiele ważnych pytań, jakie pojawiają się w czasie tworzenia ogólnej koncepcji systemu obronnego państwa i wynikających z niej rozwiązań szczegółowych. Pytania te są następujące: czy obecnie istnieją realne zagrożenia militarne i czy będą istnieć w przyszłości? - jeżeli tak, to kto nam zagraża i jaka jest jego siła? co stanowi istotę, sens, główny cel i treść polityki obronnej państwa? jakie należy przyjąć założenia strukturalne i funkcjonalne systemu obronnego w kontekście prawdopodobnych zagrożeń? jak powinny być zorganizowane, wyposażone i wykorzystywane siły zbrojne?

Pytania tego rodzaju, które są jednocześnie problemami naukowymi o wysokiej randze - częściej państwowej niż wojskowej - można mnożyć. Ich rozwiązanie wymaga zespolenia wysiłków polityków, reprezentantów władzy, naukowców, projektantów, konstruktorów, producentów itp.

Powazną rolę do spełnienia w tworzeniu teoretycznych podstaw funkcjonowania systemu obronnego RP ma rozpoczynająca swojã działalność dydaktyczno-wychowawczą i naukowo-badawczą Akademia Obrony Narodowej. Jej gólwne zadanie, w kontekście tematu prezentowanego wykładu, polega na przygotowaniu dowódców i oficerów sztabów, wychowawców i przedstawicieli administracji państwowej do możliwie najlepszego spełniania swoich funkcji w systemie obronnym. Akademia kształcié będzie takze kadry naukowe, zdolne do rozwiązywania zlozonych problemów szeroko rozumianej obronnošci kraju. Waga kształcenia kadr kierowniczych, dowódczych i naukowych wynika stãd, że o skutecznošci systemu obronnego decydujã nie tylko przyjęte rozwiązania organizacyjne, taktyczno-operacyjne i techniczne, ale takze, a wlašciwie przede wszystkim, ludzie. Wiedza, mãdrošć, intelekt, humanistyczny sposób myšlenia i działania oraz inne walory osobowošci, a takze stosunek do Ojczyzny i potrzeby jej obrony - to te wartošci, w które moze wyposażyć absolwenta nasza uczelnia. Ambicjã jej jest, aby kształcié i wychowywaé kadry z myšlã o przyszłošci - z uwzględnieniem tych warunków, w jakich będą one służyć i pracowaé na przełomie obecnego i przyszłego stulecia.

Akademia Obrony Narodowej, juź w dniu inauguracji pierwszego roku swojej działalności, jako spadkobierczyni najlepszych dokonań swoich poprzedniczek, dysponuje pokaźnym potencjałem naukowo-badawczym i realizuje waźne zadania na rzecz systemu

obronnego. W centrum zainteresowań naukowych uczelni znajdują się obecnie takie między innymi problemy, jak: system obrony powietrznej i lądowej RP, z uwzględnieniem współczesnych uwarunkowań politycznych, społecznych, ekonomicznych i militarnych; przygotowanie i prowadzenie operacji obronnych na obszarze kraju w szerokim i wieloaspektowym ujęciu; system dowodzenia siłami zbrojnymi; problemy logistycznego zabezpieczenia operacji obronnych na obszarze kraju; doktryna obronna RP, z uwzględnieniem nowych aspektów politycznych, gospodarczych i militarnych. W działalności naukowej zamierzamy stosować różne formy i metody badań. Praca naszego naukowca, to nie tylko żmudne badania podstawowe prowadzone w zaciszu gabinetu. To także szerokie wyjście poza uczelnię. Warsztatem naukowym jest otoczenie - zarówno wojskowe, jak i cywilne. Krajowi i systemowi obronemu potrzebne są obecnie przede wszystkim rozwiązania o walorach użytkowych. Pożądana jest także, aby powstały i były utrzymywane trwałe związki pomiędzy pracą badawczą naszych naukowców a pracą projektantów i konstruktorów techniki wojskowej. Akademia może określać im naukowo uzasadnione wymagania taktyczno-techniczne oraz dostarczać analiz wskazujących pożądane kierunki rozwoju systemów uzbrojenia i techniki w świetle rzeczywistych potrzeb systemu obronnego.

Wielce przydatną formą działalności naukowej są konferencje i sympozja z udziałem przedstawicieli cywilnych i wojskowych środowisk naukowych, reprezentujących różne dziedziny, dyscypliny i specjalności naukowe, a także przedstawicieli sfer rządowych, kierownictwa ministerstwa obrony narodowej, okręgów wojskowych, rodzajów sił zbrojnych i rodzajów wojsk. Uczelnia ma już w tym względzie wiele doświadczeń.

Akademia Obrony Narodowej jest uczelnią dydaktycznie i naukowo otwartą. Jesteśmy zainteresowani kontaktami i współpracą z krajowymi i zagranicznymi, cywilnymi i wojskowymi, placówkami dydaktyczno-naukowymi i naukowo-badawczymi. Ambicją uczelni jest, aby możliwie szeroko popularyzować w środowiskach pozawojskowych problematykę obronną. Chcemy przez to mieć konkretny udział w naukowym i dydaktycznym działaniu na rzecz systemu obronnego państwa.

SZANOWNI PAŃSTWO!

Wynika stąd jednoznacznie, że temat i główne problemy dzisiejszego wykładu, mające niewątpliwie znaczenie ogólne, odnoszą się także do nauki uprawianej w uczelni i wykorzystania jej rezultatów w procesie dalszego kształtowania i doskonalenia systemu obronnego Rzeczypospolitej Polskiej. Nauka stanowi także fundament doskonalenia procesu dydaktycznego, kształcenia dowódców, oficerów sztabów i wychowawców wojskowych. Rozumiemy naszą powinność, będziemy konsekwentnie, pełni zaangażowania i poczucia odpowiedzialności realizować cele i zadania postawione Akademii Obrony Narodowej.

Dziękuję za uwagę.

